

Åtvidabergs
kommun

Biblioteksplan 2023-2026

Ärendenummer: KS 2022/699 1.3.1

Antagen: Kommunstyrelsen § 115, 2023-05-31

Reviderad:-

Dokumentansvarig förvaltning: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Dokumentet gäller för: Alla kommunens bibliotek

Dokumentet gäller till och med: 2026-12-31

Innehåll

Biblioteksplan 2023-2026	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Sammanfattning	3
Varför bibliotek	3
Uppdrag och ansvarsfördelning	3
Folkbiblioteket i Åtvidaberg	3
1. Samverkan.....	3
2. Tillgänglighet.....	4
3. Barn och unga.....	4
Barnkonventionen.....	4
1. Läslust	4
2. Lärmiljö	4
3. Brett medieutbud.....	4
4. Demokrati och samhällsnytta	5
Skolbibliotek	5
Styrdokument	6

Sammanfattning

Enligt bibliotekslagen ska alla kommuner och regioner anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Det främsta syftet med biblioteksplanen är att ge alla möjlighet att utnyttja de samlade biblioteksresurserna. I den övergripande biblioteksplanen ingår även skolbibliotek som regleras i skollagen SFS 2010:800. Biblioteksplanen berör exempelvis tillgänglighet, medieutbud och samverkan. Biblioteken ska vara en mötesplats för alla som främjar integration, inkludering och demokrati. Speciellt fokus riktas i biblioteksplanen mot barn och unga för att stimulera till läslust.

Varför bibliotek

Enligt lagen ska folkbibliotek och skolbibliotek finnas i varje kommun och för dessa ska det finnas en biblioteksplan. Biblioteksplanen är ett gemensamt styrdokument för biblioteksverksamheten, som kompletteras med relevanta handlingsplaner. Biblioteksplanen i Åtvidabergs kommun beslutas av kommunstyrelsen och revideras under varje mandatperiod. Planen ska kompletteras med konkreta handlingsplaner. Biblioteksplanen i Åtvidaberg ska gälla 2023-2026 och omfatta alla kommunens bibliotek: Åtvidabergs folkbibliotek och skolbiblioteken på Bildningscentrum Facetten, Alléskolan, Grebo skola, Centralskolan och Björsätters skola. Biblioteket ska arbeta utifrån kommunens övergripande vision och Agenda 2030. Biblioteksplanen ska kopplas till bibliotekslagen, skollagen, barnkonventionen, den regionala biblioteksplanen samt kommunens hållbarhetsprogram.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Biblioteket har ett brett uppdrag och är till för alla. Det ska främja det demokratiska samhällets utveckling, bidra till kunskapsförmedling och till fri åsiktsbildning. Det ska också främja litteratur, kulturell verksamhet samt öka intresset för bildning, upplysning och utbildning. Särskild uppmärksamhet ska ägnas barn och unga. Personer med funktionsnedsättning och personer med annat modersmål än svenska samt andra minoriteter ska också ges särskilt fokus. Skolan ansvarar för skolbiblioteksverksamheten. Folkbiblioteket ansvarar för verksamhet riktad mot förskola samt övrig biblioteksverksamhet. Samverkan mellan skolbibliotek och folkbibliotek sker löpande.

Folkbiblioteket i Åtvidaberg

Åtvidabergs folkbibliotek och dess personal ska erbjuda en trygg, välkomnande, inkluderande och attraktiv mötesplats där människor kan träffas över generationsgränser, oavsett livsval, kultur och bakgrund. Tillsammans med kulturliv, föreningsliv och andra aktörer ska biblioteket vara en öppen arena i ett kulturcentrum där dåtid, nutid och framtid möts. Alla ska erbjudas delaktighet, kulturella upplevelser och en meningsfull fritid. Åtvidabergs folkbibliotek ska främja bildning, utbildning och strävan mot ökad kompetens. Det ska verka för social hållbarhet och stimulera människor att bidra till utveckling av ett tryggt och robust samhälle.

1. Samverkan

På lokal nivå är Åtvidabergs bibliotek en aktiv del i utvecklingen av Kulturcentrum genom tvärssektoriella samarbeten både inom kommunen och med externa aktörer. På regional nivå ska biblioteket samverka med andra bibliotek och vara en aktiv del i Götatabiblioteken. Genom samverkan inom regionen ökas utbudet. Alla medborgare i regionen får tillgång till media, såväl i sin hemkommun, som i andra kommuners bibliotek. Utifrån ett aktivt deltagande på regional nivå utvecklas personalens kompetens och bibliotekets verksamhet i stort. Möjlighet ges också till samarbeten på nationell nivå.

2. Tillgänglighet

Åtvidabergs folkbibliotek ska vara tillgängligt och anpassat för alla och ha generösa öppettider. Meröppetsystemet ger tillgång till biblioteksrummet och samlingarna även under morgnar, kvällar och helger. Bibliotekets digitala tjänster nås under hela dygnet. Biblioteket ska erbjuda anpassade medier för personer som så behöver. Funktionsnedsättning ska inte vara ett hinder. Grupper som inte själva kan ta sig till biblioteket ska också erbjudas tillgång till utbudet. Information om biblioteket ska vara lätt att förstå och finnas på olika språk, såväl tryckt som digitalt. Webb, sociala medier och annan marknadsföring ska användas så att bibliotekets verksamhet blir synlig för medborgarna.

3. Barn och unga

Biblioteket ska vara en välkomnande trygg plats för barn och unga. Mötet med språk och läsning ska vara glädjefyllt. De vuxna i barns närhet ska stärkas och inspireras att arbeta aktivt med den lustfyllda läsningen tillsammans med sina barn. Unga i Åtvidaberg ska på biblioteket finna en plats som inbjuder till såväl kreativitet och läslust som studiero. Biblioteket ska vara lyhört för vad barn och unga behöver samt vara öppet för nya arbetssätt. Verksamheten ska förmedla glädje, delaktighet, inkludering och uppmuntra till utveckling.

Barnkonventionen

Åtvidabergs integrerade folk- och gymnasiebibliotek ska aktivt arbeta med att implementera barnkonventionen i sin verksamhet, för detta ändamål har en särskild handlingsplan tagits fram. Särskild hänsyn ska tas till barnkonventionen vid planering av aktiviteter och verksamhet på biblioteket. Barnkonventionen ska vara en del i personalens dagliga arbete. Åtvidabergs integrerade folk- och gymnasiebibliotek arbetar för att sprida kunskap om barnkonventionen till besökare och samarbetspartner.

1. Läslust

Litteraturen kan ge människor förståelse för sig själva och andra och bidra till att vidga världen. Bibliotekets utbud och verksamhet ska ge lust till läsning, väcka nyfikenhet, öppna nya dörrar och locka till skapande och utveckling.

2. Lärmiljö

Åtvidabergs folkbibliotek ska stimulera till studier och lärande. Här ska finnas plats för eget arbete och läsning. Förutom mediebestånd som ständigt förnyas ges möjlighet till släkt- och hembygdsforskning, i samverkan med kulturföreningar. Integrationen av folk- och gymnasiebibliotek förstärker funktionen som lärmiljö ytterligare.

3. Brett medieutbud

Åtvidabergs folkbibliotek ska erbjuda media med bredd, mångsidighet och kvalitet. Utbudet ska spegla samhället vi lever i och svara mot människors efterfrågan, det ska väcka nyfikenhet och också våga utmana. Medier ska finnas på olika språk och i olika format. Att låna ska vara gratis. Genom Götabiblioteken ökar medietillgången väsentligt. Även tillgång till e-böcker, e-arkiv för släktforskning och databaser för stipendier samt tidskrifter samordnas genom Biblioteksutveckling Östergötland.

4. Demokrati och samhällsnytta

Biblioteket ska vara en central demokratisk institution, öppet för samhällsdebatt och ge medborgarna möjlighet att delta i den demokratiska processen. Alla ska kunna få tillgång till information och möjlighet att bilda sig en egen uppfattning. Biblioteket ska verka för att öka den digitala delaktigheten genom stöd i källkritik och medie- och informationskunnighet, MIK. Det innebär att bibliotekspersonalen bör ligga i framkant när det gäller ny teknik. Biblioteket är en inkluderande mötesplats för alla. Samarbeten med olika aktörer ger tillfällen till utbyte av idéer, erfarenheter och kompetens. Intressanta föreläsningar, utställningar och andra aktiviteter med bredd och mångfald kan ge tillgång till nya sociala sammanhang och inspirera till egen kreativitet. Bibliotekets verksamhet ska visa på nya möjligheter men också avspegla kommunens eget kulturarv. Ett särskilt fokus ska läggas på de grupper som prioriteras i bibliotekslagen.

Skolbibliotek

I Åtvidaberg ska alla elever, i enlighet med skollagen, ha tillgång till skolbibliotek. Dessa bemannas av skolbibliotekarier. Uppdraget syftar till att medverka till ökad måluppfyllelse genom systematisk, integrerad och väl förankrad pedagogisk verksamhet.

Skolbiblioteken ska arbeta på ett likvärdigt sätt för öka elevernas språkliga förmåga och läslust samt stärka elevernas kompetens inom medie- och informationskunnighet.

Verksamheten sker i samarbete med lärare och övrig skolpersonal och utformas i samråd med skolans rektor. Rektorerna har ett särskilt ansvar att leda skolbiblioteksverksamheten.

Skolbibliotekarien är också en central resurs i skolornas arbete kring tillgänglighet och alternativa verktyg.

Skolbibliotekarierna bevakar utgivningen av litteratur för att bygga upp ett fysiskt bestånd som används i skolornas undervisning och till elevernas fritidsläsning. Ett samarbete mellan skolan och kommunbiblioteket finns för att stötta eleven till arenor för lärande utanför skolan och ett livslångt lärande.

Styrdokument

Bibliotekslagen www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801

Skollagen SFS 2010:800 www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

Åtvidabergs kommun
Årsredovisning

Hållbarhetsprogram för Åtvidabergs kommun

[Regional biblioteksplan för Östergötland 2020-2023 \(regionbibliotekostergotland.se\)](http://regionbibliotekostergotland.se)

Lag om tillgänglighet till digital offentlig service 2018:1937
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181937-om-tillganglighet-till-digital_sfs-2018-1937

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181197-om-forenta-nationernas-konvention_sfs-2018-1197